

https://www.unv.org/sites/default/files/unvpf/UNVcos2021%20Complete%20hi-res-final_compressed_30.08.2021.pdf (дата звернення 11.11.2022).

Науковий керівник: Бехруз Хашматулла Набієвич д.ю.н., професор, завідувач кафедри міжнародного та європейського права Національного університету «Одеська юридична академія»

Марченко Дмитро Вікторович

*аспірант кафедри міжнародного та європейського права
Національного університету «Одеська юридична академія»*

МІЖНАРОДНИЙ ДОГОВІР ЯК ДЖЕРЕЛО МІЖНАРОДНОГО ПРИВАТНОГО ПРАВА

На сучасному розвитку міжнародного приватного права ми можемо спостерігати глобалізацію міжнародного економічного та культурного співробітництва, також відбувається постійний зріст міжнародної торгівлі, сумісна господарська діяльність суб'єктів з різних країн.

Також одним з важливих факторів, які впливають на глобалізацію міжнародного економічного співробітництва є міграція населення, саме вона зумовила певні тенденції у розвитку міжнародних приватно-правових відносин та поставила питання розвитку процесу уніфікації певних правил регулювання даних відносин. Такі правила створюються у формі міжнародних договорів.

Особливістю міжнародного приватного права (МПП) є те, що це право немає власних джерел. Норми МПП закріплюються у джерелах міжнародного та національного права. У МПП відносини, що є предмет міжнародного приватного права, регулюються за допомогою двох груп правових норм:

- норм прямої дії – безпосередньо регулюють поведінку, встановлюють права та обов'язки учасників цих відносин;

- колізійні – не встановлюють прав та обов'язків, лише вказують, право якої держави має бути застосовано для врегулювання правовідносин у даному конкретному випадку.

Таким чином, матеріально-правові та колізійні норми, що регулюють відносини приватно-правового характеру, ускладнені іноземним елементом, є нормами міжнародного приватного права. Отже форми, у яких виражаються ці норми і є джерелами МПП. З урахуванням даних тверджень міжнародного приватного права джерела МПП можна визначити як виражені у міжнародних договорах та звичаях, актах внутрішнього законодавства матеріально-правові та колізійні норми права, що регулюють та спрямовані на регулювання ускладнених іноземним елементом відносин приватноправового характеру.

Міжнародний договір – це угода двох і більше держав, яка встановлює у певних відносинах права та обов'язки цих держав. Міжнародні договори встановлюють загальні норми міжнародного приватного права, тобто, матеріальні норми, обов'язкові для всіх держав, що беруть участь у договорі, і таким чином попереджають виникнення колізій між законами цих держав або містять правила дозволу цих колізій, тобто колізійні норми.

Міжнародний договір являє собою результат процесу узгодження свобод суб'єктів міжнародного права. Міжнародні договори, що регулюють питання міжнародного приватного права, становлять у міжнародному праві цілу систему. Основна кількість таких договорів – двосторонні (договори про правову допомогу у цивільних, сімейних та кримінальних справах, консульські конвенції, договори про торгівлю та мореплавство, торгове судноплавство).

Найбільш важливе значення для міжнародного співробітництва мають універсальні міжнародні угоди, які встановлюють однакове правове регулювання на глобальному рівні. З початку XX ст. наразі в рамках різних міжнародних організацій (Гаазькі конференції з міжнародного приватного права, УНІДРУА, МОП) вживаються різні спроби універсальної кодифікації міжнародного приватного права.

На сьогоднішній день розроблено систему універсальних Гаазьких, Брюссельських, Віденських та Женевських конвенцій, що регулюють відносини практично у всіх галузях міжнародного приватного права. Укладено, та набули чинності і діють універсальні міжнародні угоди про захист іноземних інвестицій, про регулювання міжнародної купівлі-продажу та інших зовнішньоторговельних угод, про право інтелектуальної власності, вексельне та чекове право з питань міжнародного цивільного процесу.

Основний недолік більшості таких угод - їх недостатньо представницький характер (наприклад, у Конвенції Організації Об'єднаних Націй про договори міжнародної купівлі-продажу товарів 1980 року беруть участь менше 100 держав) [1]. Багато універсальних міжнародних угод у сфері МПП, прийняті на початку XX ст., так і не набули чинності, оскільки не набрали необхідної кількості учасників.

Значно успішніша кодифікація міжнародного приватного права відбувалася через укладання міжнародних конвенцій регіонального характеру. У світі існує єдина міждержавна кодифікація міжнародного приватного права на регіональному рівні - Конвенція про міжнародне приватне право 1928 року, Кодекс Бустаманте, учасники - держави Центральної та Південної Америки. Кодекс Бустаманте – це повномасштабна кодифікація уніфікованих регіональних колізійних норм, що діють та застосовуються судами всіх держав-учасниць. Кодекс Бустаманте є досі неперевершеною міждержавною кодифікацією колізійного права. У 1960 х роках було створено Міжнародний симпозіум з Кодексу Бустаманте – універсальна міжурядова міжнародна організація, членами якої є держави різних регіонів (Польща, Австрія, Єгипет та ін.) [2].

Отже, так як міжнародне приватне право це галузь права, що динамічно розвивається, питання її джерел є надзвичайно важливими та дискусійними. Міжнародний договір є невід'ємною частиною джерел міжнародного приватного права, який регулює правовідносини на міжнародному рівні, що ускладнені іноземним елементом.

Джерела:

1. Конвенція Організації Об'єднаних Націй про договори міжнародної купівлі-продажу товарів 1980 року. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_003#Text

2. Кодекс міжнародного приватного права. Кодекс Бустаманте 1928 року. URL: https://online.zakon.kz/Document/?doc_id=1006714&show_di=1
Науковий керівник: Ківалова Тетяна Сергіївна д.ю.н., професор кафедри міжнародного та європейського права Національного університету «Одеська юридична академія».

Рудецька Поліна Андріївна

*здобувач вищої освіти факультету судового та міжнародного права
Національного університету «Одеська юридична академія»*

НОРМАТИВНІ ЗАСОБИ ЗАХИСТУ ПРАВ ДІТЕЙ НА МІЖНАРОДНОМУ РІВНІ

Перш за все, варто сказати про те, що нормативні засоби правового захисту прав дітей на міжнародному рівні забезпечуються низкою міжнародних організаційно-правових механізмів судового та несудового характеру.

Проблема захисту прав дитини є однією з основоположних у діяльності Європейського Союзу та ООН, адже турбота про дітей означає турботу про майбутні покоління – продовження існування людської цивілізації. За останні роки міжнародним співтовариством розроблено та прийнято значну кількість договорів, які стосуються захисту прав і законних інтересів дітей, що дає підстави стверджувати про певну стабільність міжнародної системи стандартів у цій сфері [1, с.110].

Як складова частина захисту прав людини система міжнародного захисту прав дитини сформувалася лише після Другої світової війни в рамках